

Segment 2: Specialistische Jeugdhulp, afgebakend en (meestal) kortdurend uitwerking bekostiging

Dit segment bestaat uit vijf producten:

Product	Type bekostiging
1. Intensief thuis enkelvoudig	Trajectfinanciering
2. Intensief thuis meervoudig	Trajectfinanciering
3. Intensief thuis complex	Trajectfinanciering
4. Onderwijszorgarrangementen (OZA's)	Nog nader uit te werken
5. Geneeskundige J-GGZ	PxQ (zelfde manier als nu)

Deze uitwerking richt zich op de trajectfinanciering voor de drie eerstgenoemde producten, en betreft een uitwerking van hetgeen in de inkoopstrategie staat (zie bijlage).

Trajectfinanciering

Bij trajectfinanciering wordt een vast bedrag toegekend voor een specifiek traject, waarbij de duur en het resultaat van tevoren zijn afgestemd. Deze vorm van financiering biedt de aanbieder ruimte om vanuit expertise jeugdhulp in te zetten en stimuleert efficiëntie doordat er een vast tarief is voor een specifiek zorgtraject. Voor gemeenten vergemakkelijkt deze variant kostenbeheersing door een vooraf gesteld bedrag en stimuleert de focus op resultaatgerichte zorg.

Bij deze outputgerichte uitvoeringsvariant levert de aanbieder met de hulp per jeugdige een vooraf vastgestelde output. Deze uitvoeringsvariant kent dus een prijsstelling voor de output die de hulp moet opleveren. De aanbieder levert de jeugdhulp en als de output is geleverd declareert deze de prijsstelling van die output. De gemeente betaalt de geleverde output tegen de afgesproken prijsstelling. Ook wel: arrangementen of trajectfinanciering.

Met trajectfinanciering wordt het resultaat behaald door vooraf afgesproken trajecten met een vaste prijs. Hoe er binnen het arrangement/traject zorg wordt ingezet is aan de jeugdhulpaanbieder.

Uitwerking

In de productcatalogus is een inschatting gemaakt van de gemiddelde inzet per product. Het tarief voor één traject is gebaseerd op dat gemiddelde gedurende een netto inzet van 9 maanden. De bruto inzet (door o.a. vakanties) vraagt naar verwachting ongeveer 12 maanden, terwijl het product (arrangement) gedurende 24 maanden van toepassing is. Deze termijnen zijn van toepassing op alle drie de arrangementen.

Een toewijzing (301-bericht) gaat naar één aanbieder die in termijnen het volledige trajectbedrag declareert en die verdere stappen uitzet.

De volgende processtappen worden doorlopen:

1. Toewijzing zorg door gemeente (301-bericht)
2. Startbericht door jeugdhulpaanbieder (305-bericht)
3. Intake c.a. door jeugdhulpaanbieder
4. Evaluatiemoment na 3 maanden door gemeente, jeugdhulpaanbieder en cliënt (de driehoek)
 - Continueren leveren van de jeugdhulp door de jeugdhulpaanbieder óf
 - Bij uitzondering aanpassing toewijzing zorg door gemeente
5. Eindevaluatie in de driehoek (een aantal weken voorafgaand aan het daadwerkelijke einde)
6. Stopbericht door jeugdhulpaanbieder (307-bericht)

De bekostiging vindt als volgt plaats:

- a. Na toewijzing zorg (301-bericht) declareert de jeugdhulpaanbieder 20% van de trajectprijs.
- b. Na drie maanden is er een evaluatie (volgens de methode 3, 6, 9) waarin de resultaten van de intake en probleemanalyse worden betrokken.
- c. Als bij uitzondering na 3 maanden wordt geconcludeerd dat de jeugdige niet via het toegewezen arrangement in zorg kan worden genomen dan trekt de gemeente de toewijzing in. De jeugdhulpaanbieder kan dan niet meer declareren voor dat arrangement.
- d. Als na drie maanden de zorg wordt voortgezet kan de jeugdhulpaanbieder de resterende 80% gaan declareren. De jeugdhulpaanbieder declareert dan 9 keer maandelijks 1/9e deel van 80% van de trajectprijs. Na één jaar is daarmee 100% van de trajectprijs gedeclareerd.
- e. Van toepassing is steeds de voor die maand geldende stamtabel. Bij de overgang naar een nieuw jaar wordt daardoor een hoger tarief gedeclareerd, dus inclusief prijsindexatie.
- f. Als na 3 maanden wordt geconcludeerd dat de intensiteit binnen een arrangement hoger of lager moet zijn, dan past de gemeente de toewijzing daarop aan en kan de aanbieder vanaf de 4^e maand een hogere of lagere tariefprijs declareren.
- g. Na 12 maanden is 100% van de trajectprijs gedeclareerd.
- h. De jeugdhulpaanbieder is tot 24 maanden na toewijzing (301-bericht) verantwoordelijk voor de borging van het resultaat van het arrangement.
- i. In het kader van “high trust, high penalty” kan een boete van 20% van de trajectprijs aan een jeugdhulpaanbieder worden opgelegd als blijkt dat het resultaat na 24 maanden niet is geborgd.
- j. Er zijn nog criteria te ontwikkelen hoe beoordeeld kan worden of een arrangement geslaagd is.
- k. Door het uitgangspunt dat de jeugdhulp gelijkmatig wordt geleverd gedurende 12 maanden en doordat de facturering daarop aansluit is onderhanden werk geen administratieve belasting bij de jaarovergangen.

Innovatie

Trajectfinanciering is een prikkel om efficiënter te werken.

Vragen voor de markt

- A. Welke criteria zijn te gebruiken voor beoordeling of een traject geslaagd is?
- B. Hoe meten we effectiviteit?
- C. Hoe is inzicht te verkrijgen op doorstroom en uitstroom (ervan uitgaande dat dit via regieberichten is te monitoren)?
- D. IJZ streeft naar een arrangementmix per contractpartij voor een gezonde mix met betrekking tot zorgzwaarte (3 zorgzwaartes). Wat is hiervoor nodig?

Bijlage uit inkoopstrategie

Risico's

Risico's voor de gemeenten

- *Kwaliteit*: Het risico bestaat dat aanbieders zich concentreren op het behalen van meetbare resultaten in plaats van het leveren van kwalitatieve, langdurige hulp;
- *Risicoselectie*: Bij trajectfinanciering kan risicoselectie een probleem zijn, waarbij aanbieders minder geneigd zijn om complexe casussen aan te nemen vanwege het risico dat de kosten hoger uitvallen dan de vastgestelde vergoeding. Dit kan leiden tot onevenwichtige zorgverdeling en verschraving van het aanbod voor kwetsbare doelgroepen;
- *Keuzevrijheid voor ouders/jeugdigen*: er wordt in principe een commitment aangegaan voor het doorlopen van een traject. Dit verhoogt de drempel om tussentijds te wisselen. Dit kan vooral een probleem zijn als het systeem star is. In sommige gevallen kan er ruimte zijn voor tussentijdse evaluaties en het wijzigen van trajecten, wat de keuzevrijheid vergroot;
- *Volumerisico*: Er kunnen ongelimiteerd trajecten in rekening worden gebracht. Dit risico ontstaat vooral wanneer de toegang tot trajecten niet goed gereguleerd is. Zonder adequate poortwachters kan het aantal trajecten toenemen zonder dat er voldoende budget beschikbaar is, wat tot budgetoverschrijdingen kan leiden.

Risico's voor aanbieders

- *Financiële onzekerheid*: Het risico op financiële onzekerheid neemt toe als trajecten niet voldoende worden afgestemd op de daadwerkelijke hulpvraag. Omdat aanbieders mogelijk complexere of langere zorgtrajecten binnen hetzelfde financiële kader moeten leveren, kunnen zij in de knel komen met dekkingsbijdragen voor hun kostenstructuur;
- *Flexibiliteit*: De middelen per traject staan vast, niet hoe zij verdeeld moeten worden over de weken die in het traject vallen. Dat geeft iets meer flexibiliteit om ze naar voren of naar achteren te halen, het totaal aantal uur staat echter in principe vast, wat de flexibiliteit beperkt. De beperking in flexibiliteit kan ook leiden tot minder maatwerk in de Jeugdhulp. Omdat de uren per traject vaststaan, kan het lastiger zijn om flexibel in te spelen op veranderingen in de ondersteuningsbehoefte van jeugdigen tijdens het traject.

Beheersmaatregelen

- De gedachte is dat tekorten en overschotten ten opzichte van de trajectprijzen elkaar ongeveer uit zullen middelen. Die gedachte is positief, maar vereist een goede monitoring en evaluatie van trajectprijzen. Regelmatige herziening van de kostprijzen op basis van werkelijke kosten kan helpen om grote afwijkingen te voorkomen;
- Er zijn andere mechanismen die de kwaliteit borgen, zoals kwaliteitsstandaarden, beroepseisen, etc. Daarnaast kan het nuttig zijn om prestatie-indicatoren te ontwikkelen die gericht zijn op cliënttevredenheid en langetermijnresultaten. Deze kunnen helpen om de kwaliteit inzichtelijk te maken zonder een directe koppeling aan financiële beloning;
- We beperken de mogelijkheden voor risicoselectie door hierover goede afspraken te maken met aanbieders. Het is met name belangrijk om duidelijke afspraken te maken over de acceptatie van complexe casussen. Dit kan ook worden ondersteund door het invoeren van aanvullende vergoedingen of het bieden van ondersteuning aan aanbieders voor zeer complexe zorgtrajecten;
- We maken als opdrachtgever afspraken met aanbieders over het volumerisico. De toegang fungeert als poortwachter. Daarnaast kan het nuttig zijn om vaste evaluatiemomenten in te bouwen waarbij het gebruik van trajecten wordt geanalyseerd. Dit helpt om tijdig bij te sturen en om te voorkomen dat het aantal trajecten onbedoeld escaleert.